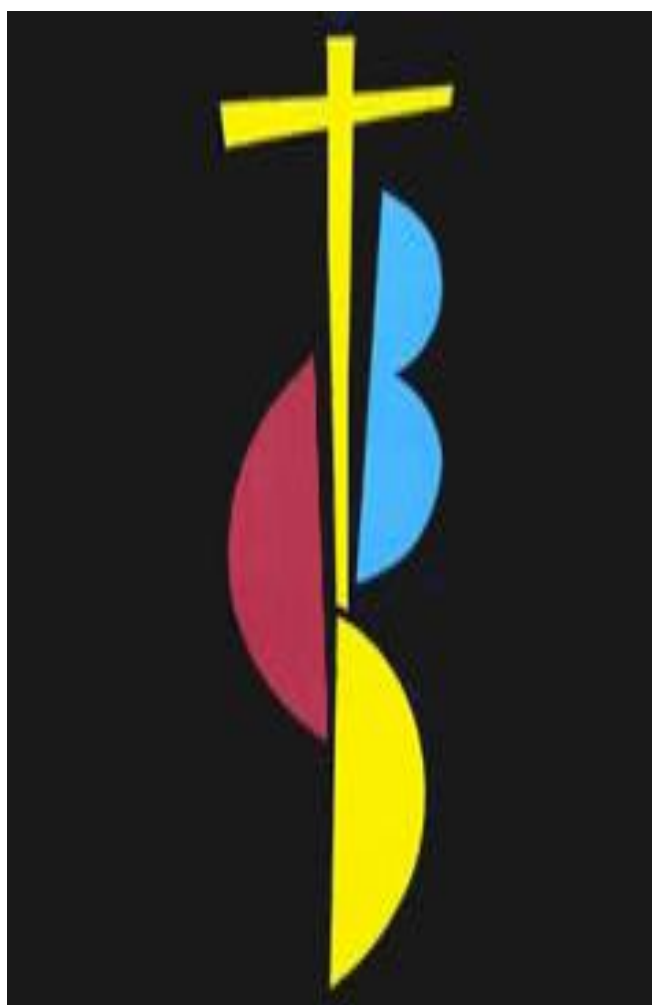

Constituziun
dalla
vischnaunca da pleiv catolica-romana
Breil / Dardin / Danis-Tavanasa

I. Disposiziuns generalas

Art. 1

Concepziun

Sebasond sin ils artechels 98 e 99 dalla constituziun cantunala e sin ils artechels 19 e suandonts dalla constituziun dalla Baseligia cantunala catolica dil Grischun fuorman las persunas catolicas, sesentas en la vischnaunca da Breil, la vischnaunca da pleiv (el suandont cuort: pleiv) catolica-romana da Breil / Dardin / Danis-Tavanasa. Ils cunfins secuarclan cun quels dalla vischnaunca politica da Breil culs vischinadis da Breil-Vitg, Dardin e Danis-Tavanasa. La pleiv ei ina corporaziun dil dretg public autonoma.

Art. 2

Equalitad dallas schlatteinas

Las indicaziuns davart persunas e funcziuns en quella constituziun serefereschan ad omisduas schlatteinas, aschilunsch ch'ei resulta buc enzatgei auter ord il senn dalla constituziun.

Art. 3

Lungatg official

Els fatgs dalla pleiv ei il romontsch lungatg official.

Art. 4

Intent

- a) La pleiv procura per ils mieds necessaris dalla pastoraziun, protegia la libertad digl operar pastoral e s'engascha era socialmein el senn dalla baseligia,
- b) Ella sustegn en collaboraziun cun il plevon la veta religiosa e morala e promova il bien contact denter ses commembers ed anovians,
- c) Ella promova vicendeivlamein relaziuns cun pleivs ed instituziuns buca catolicas e gida a sligiar pensums generals el spért ecumen,
- d) Ella risguarda era ils basegns dils hosps, dil persunal da stagiun e dils luvrers digl exterior,
- e) Ella administrescha e tgira ils beins e la facultad dalla pleiv.

II. Dretgs, obligaziuns e modalitads generalas

Art. 5

Commembers

Commembers dalla pleiv ein, senza differenza da naziunalitad e dil dretg da burgheis, tuttas persunas da confessiun catolica-romana domiciliadas en la vischnaunca politica da Breil (artechel 1).

Art. 6

Extrada

Ina extrada ord la pleiv ei da declarar a scret alla suprastonza dalla pleiv che communichescha quella al plevon ed all'administraziun communal.

Art. 7

Dretg da votar e d'elecziun

Il dretg da votar e d'elecziun possedan tuts commembers dalla pleiv (artechel 5) che han ademplier il 18-avel onn da naschientscha.

Art. 8

Eligibladad

Scadina persuna dalla pleiv cul dretg da votar sa vegnir elegida en in uffeci ni en ina cumissiun.

Art. 9

Perioda e limitaziun d'uffeci

La perioda d'uffeci dils organs dalla pleiv cuozza mintgamai 3 onns. Ei exista negina limitaziun d'uffeci.

Art. 10

Exclusiun

Parents en lingua directa, consorts e fargliuns sco era persunas che vivan en in partenadi registrau u en ina cuminonza da veta (concubinad) astgan buca appartener il medem mument al medem organ dalla pleiv ni alla suprastonza ed alla cumissiun da gestiun.

Art. 11

Secret d'uffeci

Ils commembers d'organs e cumissiuns sco era ils funcziunaris dalla pleiv ein suttamess al secret d'uffeci.

Art. 12

Recusaziun

In commember d'in organ dalla pleiv sto prender stgisa tier tractandas e votaziuns sur fatgs, sur dils quals in da ses parents ni partenari tenor artechel 10 u el sez ein interessai directamein e persunalmein. Quella prescripziun vala era per las cumissiuns.

En cass da dispeta decida l'autoridad u cumissiun corrispudenta tgi che ha da prender stgisa.

Art. 13

Petiziun

Scadin commember dalla pleiv sa inoltrar propostas e petiziuns che pertuccan damondas specialas ni generalas dalla pleiv. Quellas ston vegnir fatgas a scret per mauns dalla suprastonza. La suprastonza ei obligada da prender posiziun a scret enteifer treis meins.

Art. 14

Iniziativa

Propostas a scret per mauns dalla radunonza generala dalla pleiv ein dad inoltrar cun ina cuorta motivaziun alla suprastonza. Ellas ston esser suttascrettas da silmeins 30 votants. La suprastonza ei obligada da suttametter ina tala iniziativa enteifer sis meins alla radunonza e quei ensemen cun sia posiziun ni eventualmein cun ina cunterproposta.

Art. 15

Moziun

Scadin votant ha il dretg da far propostas a caschun da radunonzas dalla pleiv era partenent fatschentas e caussas ch'eiin buca sin la gliesta da tractandas. Vegn ina tala proposta acceptada dalla radunonza sco moziun, sto la suprastonza suttametter rapport e proposta alla proxima radunonza.

Art. 16

Interpellaziun

A caschun d'ina radunonza dalla pleiv sa scadin votant pretender sclariment dalla suprastonza pertuccont situaziun ni liquidaziun d'ina fatschenta. Quella sto buca star en connex cun las tractandas publicadas. La suprastonza sa dar risposta respectiv prender posiziun sco suonda:

- a) immediat,
- b) a scret agl interpellant enteifer 60 dis,
- c) snegar il sclariment sche impurtonts interess dalla pleiv ni da tiarzas persunas giustificeschan quei.

III. Determinaziuns organisatoricas

Art. 17

Organs

Ils organs dalla pleiv ein:

1. La radunonza generala.
2. La suprastonza.
3. La cumissiun da gestiun.

Il Cussegl pastoral dalla pleiv ei in organ ecclesiastic. Sia funcziun, sias incumbensas e cumposiziun vegnan definidas en in regulativ separau.

1. La radunonza generala

Art. 18

Organ suprem

La radunonza generala ei igl organ suprem dalla pleiv. Ella cumpeglia las persunas cun dretg da votar e d'elecziun (artechel 7).

Art. 19

Cumpetenzza

La radunonza generala ha surtut las suandontas cumpetenzas:

- a) relasch e midadas dalla constituziun e dalla lescha da taglia, cun resalva dall'approbaziun dalla cumissiun administrativa dalla Baseligia cantunala, sco era dad auters uordens ni regulativs obligonts,
- b) approvaziun dil quen annual, dil preventiv e fixaziun dil pei da taglia,
- c) conclus davart expensas che survargan la cumpetenzza dalla suprastonza,
- d) elecziun dil plevon sebasond sin artechel 99 alinea 3 dalla constituziun cantunala e tenor la cunvegnietscha denter igl uestg e la Baseligia cantunala,
- e) elecziun dil president e dils commembers da suprastonza,
- f) elecziun da 3 commebers dalla cumissiun da gestiun,
- g) decisiuns sur scadina vendita, concessiun d'in dretg da construcziun ni outra alienaziun, mutaziun ed impegnaziun da beins immobiliars e terren, sco era engravegiar ni favorisar tals cun dretgs persunals e dretgs reals restrenschi, dumandond il consentiment digl ordinariat episcopal,
- h) decisiuns sur damondas resalvadas expressivamein alla radunonza ni che vegnan suttamessas dalla suprastonza ad ella,
- i) elecziun dils commembers dil Cussegl pastoral.

Art. 20

Convocaziun

La radunonza generala ordinaria ha liug annualmein el decuors dalla primavera e quei per regla alternond els treis vischinadis. Ella vegn convocada dalla suprastonza da pleiv. La convocaziun cun la publicaziun dallas tractandas ha da succeder silmeins 10 dis avon la radunonza entras publicaziun officiala adattada.

Radunonzas generalas extraordinarias vegnan convocadas sin gavisch da silmeins 30 votants, ni sche la suprastonza anfla ei per opportun. La convocaziun cun la publicaziun dallas tractandas ha da succeder a norma dalla radunonza generala ordinaria.

Art. 21

Cumpetenzza da decider

La radunonza generala sa decider sch'ella ei convocada el senn da questa constituziun.

Art. 22

Preparaziun dallas tractandas

Tuttas tractandas ein da predeliberar entras la suprastonza. Tractandas che vegnan proponidas pér a caschun dalla radunonza, vegnan surdadas alla suprastonza per l'examinaziun preliminar.

Ina excepziun ei lubida soli cun risguard da fatschentas urgentas, e quei entras decisiun d'ina majoritad da duas tiazas dils votants presents.

Art. 23

Modalitads per votaziuns ed elecziuns

Las votaziuns vegnan fatgas cun maun pli. Ellas ein da far a scret sch'ina quarta dils presents pretenda scrutini.

Tier votaziuns cun maun pli decida il pli relativ da quels che votan gie ni na. Ein las vuschs ulivas, dat il president la vusch da tagl.

Per votaziuns cun scrutini vala igl absolut pli (diember dallas vuschs valeivlas partiu sin 2 plus 1). Cedels vits e nunvaleivels vegnan buca quintai. Ein las vuschs ulivas, ei la damonda renviada.

Tier elecziuns vala egl empren scrutini igl absolut pli da quels che votan, el secund il pli relativ. Ein las vuschs ulivas, decida la sort.

2. La suprastanza

Art. 24

Cumposiziun

La suprastanza ei igl organ executiv ed administrativ dalla pleiv.

Ella consista ord 5 tochen 7 commembers, numnadamein:

- Il president
- Igl actuar / vicepresidente
- Il cassier
- Ils administraturs da beins e baghetgs
- Il plevon che fa part da quella ex officio

Ils vischinadis da Breil-Vitg, Dardin e Danis-Tavanasa han il dretg dad esser representai en suprastanza cun mintgamai dus sezs.

Art. 25

Cumpetenzza ed obligaziuns

La suprastanza liquidescha tuttas fatschentas che stattan buc en cumpetenzza dalla radunonza generala ni dad in'otra istanza, Ella ha particularmein las suandontas obligaziuns e cumpetenzas:

- a) representar la pleiv enviers autoritads ecclesiasticas e politicas,
- b) preparar las fatschentas e las elecziuns per mauns dalla radunonza generala dalla pleiv,
- c) menar il quen annual, administrar la facultad e preparar il preventiv per mauns dalla radunonza generala,
- d) decider sur d'expensas unicas entochen francs 30'000.- net ed expensas che serepetan onn per onn entochen francs 5'000.--,
- e) exequir las leschas, ils uordens, ils conclus e las incaricas dalla radunonza generala,
- f) menar process e recuors e serrar contracts e convenziuns risguardond litera d). Ei stat liber alla suprastanza da suttametter la damonda alla radunonza generala,
- g) fixar la paga dil plevon cun risguardar las directivas dalla Baseligia cantunala e serrar giu il contract da lavur persuerter,
- h) cooperar tier l'execuziun da leschas, uordens e conclus dalla Baseligia cantunala,
- i) survegilar las extradadas ed entradas da commembers cun comunicar las midadas agl uffeci parochial ed all'administraziun communal,

- j) eleger il personal ed ils funcziunaris dalla pleiv tenor basegns (calusters, organists, catechets, secretari, archivar e.a.v.). Fixar las corrispundentas indemnizaziuns sco era las contribuziun als chors baselgia pils dirigents. Serrar giu ils contracts da lavur respectiv d'incarica per personal e funcziunaris risguardond litera d). Ils chors baselgia han il dretg da proponer ils organists,
- k) administrar las fundaziuns ecclesiasticas ed ils fondos (messas fundadas),
- l) administrar ils baghetgs e beins dalla pleiv,
- m) confirmar conclus pri sin via circulara (protocol),
- n) elaborar regulativs per l'administraziun ed organisaziun dalla pleiv sco era carnets da pensums per incumbensas a gruppas da lavur,
- o) collaborar cun autras pleivs.

Art. 26

*Representanza
e sottascripziun*

La suprastonza representa la pleiv enviars tiarzas persunas ed avon dertgira.

La sottascripziun legalmein valeivla en num dalla pleiv cumpeta al president ensemen cugl actuar/vicepresident en fuorma collectiva.

Art. 27

President

Il president convochescha las sesidas dalla suprastonza ed empeila quellas. El representa la pleiv anoviars. El segna ensemen cugl actuar/vicepresident contracts ed ulteriurs documents d'impurtonza. Ensemen culs survegladers dils beins e baghetgs segna el ils contracts d'affittaziun dils beins.

Art. 28

*Actuar / Vice-
president*

Igl actuar/vicepresident substituescha il president en cass che lez ei impediuis. El redegia il protocol dalla radunonza da pleiv e dallas sesidas da suprastonza. Il protocol ei da suttametter alla proxima radunonza ni sesida per approbaziun. El segna ensemen cul president contracts ed ulteriurs documents d'impurtonza.

Art. 29

Cassier

Il cassier administrescha la facultad dalla pleiv e dallas fundaziuns sco era dils fondos e meina il quen annual. El prepara il preventiv per mauns dalla suprastonza.

Art. 30

*Administraturs da
baghetgs e beins*

Il administraturs survigileschan tuts beins sacrals e profans dalla pleiv, meinan in register dils praus, preparan ils contracts culs affittaders (senza dretgs da baghegiar) e communicheschan al cassier las corrispundentas datas. Propostas per lavurs da manteniment e reparaturas da baghetgs presentan els ensemen cun corrispundentas offertas resp. preventivs alla suprastonza. Ensemen cul president segnan els ils contracts d'affittaziun dils beins.

Art. 31

Plevon

Il plevon representa ils interess dalla pastoraziun en suprastonza e tgira il contact denter la suprastonza ed il Cussegl pastoral.

Art. 32

*Reglament da
suprastonza*

Las funcziuns pli detagliadas dils suprastonts san vegnir regladas en in reglament separau. Quei reglament vegn fixaus ed approbaus entras la suprastonza.

Art. 33

Delegaziun

La suprastonza sa delegar pensums specials al president, a singuls commembers, ad ulteriurs funcziunaris sco era ad ina cumissiun ni a tiarzas persunas per liquidaziun. Davart andament(s) e resultat(s) han ils incumbensai da rapportar alla suprastonza. En cass da pensums pli gronds redegia la suprastonza in carnet da pensums pils incumbensai.

Art. 34

*Uorden da
fatschenta*

La suprastonza serimna sin invitaziun dil president aschi savens che las fatschentas pretendan ni sin giavisch da 2 commembers da suprastonza. Ella sa decider valeivlamein sche silmeins la majoritad ei presenta. Scadin commember ei obligaus da votar. Conclus sin via da circulara ein valeivels mo en cass d'unanimitad. Els ein da confirmar e protocolar a caschun dalla proxima seduta da suprastonza.

3. La cumissiun da gestiun

Art. 35

*Cumpetenz
ed incarica*

La cumissiun da gestiun secumpona da 3 commembers. Ella seconstituescha sezza. Ils vischinadis da Breil-Vitg, Dardin e Danis/Tavanasa han il dretg dad esser representai cun mintgamai in sez.

La cumissiun da gestiun survigilescha las finanzas dalla pleiv e dallas fundaziuns sco era l'entira gestiun dalla pleiv. Per la revisiun dalla part finanziaria dallas fundaziuns e dils fondos fa era il plevon part dalla revisiun.

La cumissiun da gestiun rapporta en scret per mauns dalla radunonza dalla pleiv e presenta sia proposta per l'approbaziun dil rendaquen an-nual.

L'execuziun dalla controlla dallas finanzas e dalla contabilitad sa vegnir surdada extern ad in post da revisiun cumpetent.

IV. Las fundaziuns

Art. 36

Fundaziuns

La pleiv da Breil / Dardin / Danis-Tavanasa administrescha tuttas fundaziuns ecclesiasticas.

Per vender, cumprar ni brattar beins da fundaziuns ecclesiasticas inclusiv objects da cultus e per conceder in dretg da baghegiar drova ei l'approbaziun digl ordinariat episcopal.

V. Ordinaziuns finanzialas

Art. 37

*Administraziun
dalla facultad*

La pleiv procura per ina buna administraziun da siu fatg. Il quen da menaschi ei da serrar giu mintgamai per ils 31 da december e duei sebasar sin in saun fundament fagend amortisaziuns e reservas. La facultad dils fondos ei da plazzar cun sufficienta segirezia.

Art. 38

Taglia

Per curclar las expensas currentas dil menaschi e dalla pastoraziun dalla pleiv incassescha la pleiv ina taglia sin entrada e facultad.

La lescha da taglia regla ils detagls.

Art. 39

Diever

La taglia vegn applicada per:

- expensas che sedattan ord il menaschi e la pastoraziun dalla pleiv,
- l'erecziun ed il manteniment d'objects che surveschan alla pleiv,
- curclar eventuels deficits,
- auters basegns dalla pleiv e socials.

VI. Recuors

Art. 40

Recuors

Encunter conclus e decrets dalla suprastanza e dalla radunonza sa vegnir recurriu enteifer 20 dis tier la cumissiun administrativa dalla Baseldgia cantunala tenor ils artechels 25 e suandonts dalla costituziun da quella.

VII. Determinaziuns finalas

Art. 41

Revisiun

Questa constituziun sa vegnir revedida da tut temps parzialmein ni cumpleinamein.

Scadina revisiun sto vegnir suttamessa per l'approbaziun alla cumissiun administrativa dalla Baselgia cantunala.

Art. 42

Vigur

La presenta constituziun va en vigor igl 1. da schaner 2016 e remplazza cheutras quellas dallas anteriuras pleivs fusiunadas.

Approbada entras la radunonza generala constitutiva dalla pleiv ils 15 da november 2015.

Per la suprastonza transitorica
dalla pleiv da Breil / Dardin / Danis-Tavanasa

Breil, ils 15 da november 2015

Il president

Sep Cathomas

Igl actuar

Marcellino Flury

Approbada dalla cumissiun administrativa dalla Baselgia cantunala.

Cuera, ils 21.12.15

Il president

lic. iur. Placi Berther

La secretaria

Maria Bühler